

DECIZIE

07 decembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Iuliana Oprea
Ion Druță

examinând recursurile declarate de către Cartoflea Ilinca, Cartoflea Valentina și Cartoflea Sergiu,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Societății pe Acțiuni „Moldovagaz” împotriva lui Cartoflea Sergiu, Cartoflea Valentina, Cartoflea Ilinca și Cartoflea Iancu cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 25 octombrie 2016, prin care au fost restituite cererile de apel depuse de către Cartoflea Valentina, Cartoflea Ilinca și Cartoflea Iancu,

c o n s t a t ă :

La 10 noiembrie 2015, SA „Moldovagaz” a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Cartoflea Sergiu și Cartoflea Valentina cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a indicat că la data de 27 iunie 2003 între SRL „Chișinău-gaz” și Cartoflea Sergiu a fost încheiat contractul de furnizare a gazelor naturale la consumatori casnici nr. 204708, conform căruia SRL „Chișinău-gaz” în calitate de furnizor s-a obligat să furnizeze pârlutului gaze naturale la locul de consum amplasat în mun. Chișinău, or. Durllești, str. Marinescu, 31/2.

Suține că prin hotărârea nr. 513 din 12 martie 2013 a Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică cu privire la modificarea condițiilor la licența SA „Moldovagaz”, activitatea de furnizare a gazelor naturale la tarife reglementate în mun. Chișinău, din 01 ianuarie 2013, este transmisă, de la titularul de licență SRL „Chișinău-gaz”, titularului de licență pentru același gen de activitate – SA „Moldovagaz”.

În acest sens, relevă că în conformitate cu art. 566 Cod civil, începând cu 01 ianuarie 2013, SA „Moldovagaz” a devenit succesori al drepturilor și obligațiilor contractuale ale SRL „Chișinău-gaz” față de consumatorii de gaze naturale din mun. Chișinău.

Menționează că, conform datelor din Registrul bunurilor imobile 0121117052, ca proprietari al bunului imobil situat pe adresa, mun. Chișinău, or. Durllești, str. Marinescu, 31/2, sunt înscriși Cartoflea Valentina și Cartoflea Sergiu.

Afirmă că SA „Moldovagaz” în calitate de furnizor de gaze naturale, a livrat la locul de consum sus menționat gaze naturale, conform condițiilor stipulate în contract,

executându-și astfel obligațiile sale integral, cu bună-credință.

Indică că, conform pct. 4 lit. d) al contractului sus menționat, consumatorul este obligat să achite integral și la timp suma stabilită în avizul de plată.

Relatează că pe parcursul perioadei de utilizare a serviciului, consumatorul permanent a încălcat termenul de achitarea a gazelor naturale consumate, iar nerespectarea de către consumator a obligațiilor de plată a generat apariția în sarcina sa a datoriei în sumă de 22 988,42 lei, care se confirmă prin factura de plată și extrasul din contul personal al consumatorului.

Mai menționează că, în vederea soluționării extrajudiciare a litigiului, la data de 27 iulie 2015, în adresa debitorului a fost expediată pretenția nr. 13/2-1-3083, însă pretenția a fost lăsată fără răspuns și executare.

Își întemeiază acțiunea în baza dispozițiilor art. 513, art. 572 alin. (2), art. 602, art. 558 din Codul civil.

Solicită reclamantul încasarea de la pârâți Cartoflea Sergiu și Cartoflea Valentina în beneficiul SA „Moldovagaz” cu titlu de datorie suma de 22 988,42 lei și a taxei de stat în sumă de 689,65 lei.

La 17 decembrie 2015, instanța a dispus protocolar de a atrage în calitate de copiarăți pe Cartoflea Iancu și Cartoflea Ilinca (f. d. 28).

Prin hotărârea Judecătorei Buiucani mun. Chișinău din 18 aprilie 2016, acțiunea a fost admisă integral, fiind încasat în mod solidar de la Cartoflea Sergiu, Cartoflea Valentina, Cartoflea Ilinca și Cartoflea Iancu în beneficiul SA „Moldovagaz” datoria în mărime de 22 988,42 lei, suma de 689,65 lei cu titlu de taxa de stat și suma de 180 lei cu titlu de cheltuieli pentru citarea publică, în total suma de 23 858,07 lei.

La 11 mai 2016, Cartoflea Valentina a depus cerere de apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie respinsă integral (f. d. 66).

La 11 mai 2016, Cartoflea Ilinca a depus cerere de apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie respinsă integral (f. d. 67).

La 11 mai 2016, Cartoflea Iancu a depus cerere de apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie respinsă integral (f. d. 68).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 16 iunie 2016, nu s-a dat curs cererilor de apel depuse de Cartoflea Valentina, Cartoflea Ilinca și Cartoflea Iancu, s-a comunicat apelanților despre necesitatea prezentării apelurilor motivate și achitării taxei de stat în mărime de 517,30 lei de către fiecare apelant până la 13 septembrie 2016, ora 10.00. Totodată, s-a explicat apelanților că în caz contrar apelurile vor fi restituite (f. d. 72-73).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 25 octombrie 2016, au fost restituite cererile de apel depuse de către Cartoflea Valentina, Cartoflea Ilinca și Cartoflea Iancu, pe motiv că nu a fost achitată taxa de stat și nu au fost depuse cererile de apel motivate. S-a restituit lui Cartoflea Sergiu taxa de stat în sumă de 517,30 lei (f. d. 90-92).

La 08 noiembrie 2016, Cartoflea Ilinca și Cartoflea Valentina au declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii instanței de apel cu dispunerea examinării cererii de către Curtea de Apel Chișinău (f. d. 94-95).

În motivarea recursului au invocat dezacordul cu încheierea contestată, considerând-o contrară prevederilor art. 239 CPC și pasibilă de casare.

Menționează că apelanții Cartoflea Valentina, Cartoflea Ilinca și Cartoflea Iancu se află peste hotarele Republicii Moldova și nu au avut posibilitatea să angajeze un avocat și să facă cunoștință cu materialele dosarului.

În această ordine de idei, menționează că la cererea Ilincăi Cartoflea pe 13 septembrie 2016, a fost amânată ședința de judecată și a fost achitată taxa de stat în mărime de 517,30 lei de către Cartoflea Sergiu, care a fost acceptată de instanță la momentul prezentării dovezii achitării taxei de stat.

Relevă că refuzul de către instanță de a accepta achitarea taxei de stat de către Cartoflea Sergiu o consideră neîntemeiată, deoarece s-au aflat peste hotarele țării și nu au avut posibilitatea fizică să achite această taxă, iar conform hotărârii Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 18 aprilie 2016, datoria a fost încasată în mod solidar de la Cartoflea Sergiu, Cartoflea Valentina, Cartoflea Ilinca și Cartoflea Iancu, deci și taxa de stat poate fi achitată solidar de către participanții la proces.

Insistă că, apelanta Cartoflea Valentina a depus prin cancelaria instanței cerere de amânare a ședinței din 25 octombrie 2016, pentru a angaja un avocat.

Consideră că, refuzul instanței de amânare a ședinței de judecată din 25 octombrie 2016, constituie o încălcare a dreptului la apărare.

La 08 noiembrie 2016, Cartoflea Sergiu a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii instanței de apel cu dispunerea examinării cererii la Curtea de Apel Chișinău (f. d. 96-97).

În motivarea recursului, Cartoflea Sergiu a indicat motive similare din cererea de recurs declarată de către Cartoflea Ilinca și Cartoflea Valentina la 08 noiembrie 2016, invocând suplimentar că imposibilitatea achitării taxei de stat de către Cartoflea Valentina, Cartoflea Ilinca și Cartoflea Iancu, în situația în care aceștia se află peste hotarele Republicii Moldova, nu constituie temei de a refuza plata taxei de stat de către alt participant la proces, Cartoflea Sergiu, pentru a îndeplini obligațiile față de stat.

Relevă că, a fost schimbată ora ședinței de către instanța fără ca să fie anunțate suplimentar părțile participante la dosar, astfel au fost încălcate drepturile participanților la proces.

În acest context, menționează că, la data de 13 septembrie 2016, împreună cu reprezentantul SA „Moldovagaz” au semnat recipisa pentru ședința din 25 octombrie 2016, ora 12.00, iar după ce s-a prezentat în instanță la data și ora stabilită a aflat că ședința a avut loc la ora 11.00, fără a fi informat suplimentar despre schimbarea orei petrecerii ședinței.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

După cum rezultă din actele cauzei, copia încheierii instanței de apel din 25 octombrie 2016, a fost expediată în adresa recurenților la 26 octombrie 2016, fapt ce se confirmă prin copia scrisorii de însoțire nr. 30290-4 (f. d. 93).

Astfel, instanța de recurs consideră că recurenții Cartoflea Ilinca, Cartoflea Valentina și Cartoflea Sergiu, s-au conformat prevederilor legale și au declarat recursul la data de 08 noiembrie 2016, în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursurile neîntemeiate și care

urmează a fi respinse cu menținerea încheierii instanței de apel din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. a) CPC, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

După cum denotă actele cauzei, prin hotărârea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 18 aprilie 2016, acțiunea a fost admisă integral, fiind încasat în mod solidar de la Cartoflea Sergiu, Cartoflea Valentina, Cartoflea Ilinca și Cartoflea Iancu în beneficiul SA „Moldovagaz” datoria în mărime de 22 988,42 lei, suma de 689,65 lei cu titlu de taxa de stat și suma de 180 lei cu titlu de cheltuieli pentru citarea publică, iar în total suma de 23 858,07 lei (f. d. 61-64).

Nefiind de acord cu hotărârea pronunțată, la 11 mai 2016, Cartoflea Valentina, Cartoflea Ilinca, Cartoflea Iancu au depus cererile de apel împotriva hotărârii primei instanțe, însă fără a indica motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelurile și fără a anexa dovada de plată a taxei de stat pentru depunerea cererilor de apel (f. d. 66-68).

Ca urmare, prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 16 iunie 2016, nu s-a dat curs cererilor de apel depuse de Cartoflea Valentina, Cartoflea Ilinca și Cartoflea Iancu, s-a comunicat apelanților despre necesitatea prezentării apelurilor motivate și a dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 517,30 lei, de către fiecare apelant, până la 13 septembrie 2016, ora 10.00. Totodată, s-a explicat apelanților că în caz contrar apelurile vor fi restituite (f. d. 72-73).

Este cert și faptul că atât în interiorul termenului stabilit de instanță cât și până la ședința instanței de apel din 25 octombrie 2016, data pentru care a fost amânată ședința din 13 septembrie 2016, apelanții Cartoflea Valentina, Cartoflea Ilinca și Cartoflea Iancu nu au înlăturat neajunsurile menționate în încheierea instanței de apel din 16 iunie 2016, nu au prezentat dovada de plată a taxei de stat pentru depunerea cererilor de apel și cererile de apel motivate, iar prin încheierea din 25 octombrie 2016, Curtea de Apel Chișinău, având la bază prevederile art. 369 alin. (1) lit. a) CPC, a restituit cererile de apel depuse de către Cartoflea Valentina, Cartoflea Ilinca și Cartoflea Iancu (f. d. 90-92).

Sub acest aspect, instanța de recurs găsește drept neîntemeiate argumentele recurenților Cartoflea Ilinca, Cartoflea Valentina și Cartoflea Sergiu, precum că se aflau peste hotare țării și nu au avut posibilitatea de a face cunoștință cu materialele cauzei, pentru a depune dovada de plată a taxei de stat.

Aceasta deoarece, după cum atestă actele cauzei, la data de 14 iulie 2016, instanța de apel a expediat apelanților Cartoflea Valentina, Cartoflea Ilinca și Cartoflea Iancu copia încheierii din 16 iunie 2016, prin care nu s-a dat curs cererilor de apel, pe adresa indicată în cererile de apel ca adresă de corespondență și anume: mun. Chișinău, or. Durlești, str. Marinecsu, 31/2, iar plicul a fost returnat instanței pe motivul nereclamării acestuia (f. d. 78-verso).

Însă, din materialele cauzei rezultă că apelanții au cunoscut despre locul, data și ora ședinței, cât și despre încheierea Curții de Apel din 16 iunie 2016, deoarece în ședința fixată prin încheierea menționată pentru data de 13 septembrie 2016, s-a prezentat intimatul Cartoflea Sergiu, care locuiește pe aceeași adresă cu apelanții, a prezentat dovada achitării de către dânsul a taxei de stat în mărime de 517,30 lei și a

transmis instanței cererea apelantei Cartoflea Ilinca privind amânarea ședinței de judecată cu acordarea unui termen pentru angajarea unui avocat (f. d. 79-82).

În această ordine de idei, Colegiul reține că dat fiind faptul, că instanța de apel nu avea la acel moment dovada recepționării de către apelanți a încheierii de a nu dat curs apelurilor, s-a dispus amânarea soluționării chestiunii punerii apelurilor pe rol pentru data de 25 octombrie 2016, dar nici până la ședința instanței de apel din 25 octombrie 2016, apelanții Cartoflea Valentina, Cartoflea Ilinca și Cartoflea Iancu nu au înlăturat neajunsurile menționate în încheierea instanței de apel din 16 iunie 2016 și nici nu au comunicat motivele neîndeplinirii indicațiilor instanței de apel, iar apelanta Cartoflea Valentina a depus la data de 22 octombrie 2016, prin intermediul oficiului poștal cererea de amânare a ședinței pentru angajarea unui avocat.

Dat fiind acestea constatări, nu pot fi reținute argumentele recurenților precum că refuzul instanței de amânare a ședinței de judecată din 25 octombrie 2016, la cererea Valentinei Cartoflea, constituie o încălcare a dreptului la apărare, deoarece, din însuși cererea de amânare depusă la 22 octombrie 2016 (f. d. 85), rezultă că recurenta Cartoflea Valentina, a cunoscut despre examinarea cauzei la 25 octombrie 2016, respectiv, întru evitarea restituirii cererii de apel apelanta era obligată să execute indicațiile instanței de apel din încheierea din 16 iunie 2016, or în aceste împrejurări se constată lipsa bunei-credințe a apelantei.

Totodată, instanța de recurs consideră necesar de menționat și faptul că Cartoflea Valentina, Cartoflea Ilinca, Cartoflea Iancu, fiind conștienți că au depus încă la 11 mai 2016 cererile de apel fără a anexa dovada de plată a taxei de stat și cererile de apel motivate, aveau obligația de a întreprinde toate măsurile necesare, după cum sugerează și jurisprudența CEDO (Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007), de a proteja drepturile sale de acces la instanță și de a îndeplini cerințele legale, fapt, însă, ignorat de aceștia.

Din perspectiva celor expuse, este de reținut că restituirea cererilor de apel prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 25 octombrie 2016, a cărei casare recurenții pretind, se datorează exclusiv culpei apelanților Cartoflea Valentina, Cartoflea Ilinca, Cartoflea Iancu, care nu s-au interesat de soarta apelurilor depuse la data de 11 mai 2016, deși, aveau obligația de a prezenta cererile de apel motivate și dovada de plată a taxei de stata la depunerea cererilor de apel, însă nu au înlăturat neajunsurile nominalizate.

Nu pot fi reținute nici argumentele recurentului Cartoflea Sergiu precum că a achitat taxa de stat în sumă de 517,30 lei, iar deoarece conform hotărârii Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 18 aprilie 2016, datoria a fost încasată în mod solidar de la Cartoflea Sergiu, Cartoflea Valentina, Cartoflea Ilinca și Cartoflea Iancu, deci și taxa de stat poate fi achitată solidar de participanții la proces.

Aceasta deoarece, în condițiile art. 84 CPC, se impune cu taxă de stat fiecare cerere de chemare în judecată, cererea intervenientului principal, cererea vizând pricinile cu procedură specială, cererea de eliberare a ordonanței judecătorești, cererea de declarare a insolvabilității, cererea de eliberare a titlului executoriu privind executarea hotărârilor arbitrale, cererea de apel, cererea de recurs, precum și cererea de eliberare a copiilor (duplicatelor) de pe actele judecătorești.

În acest sens, dat fiind că apelanții Cartoflea Valentina, Cartoflea Ilinca și Cartoflea Iancu au depus cereri de apel separate, urmează să achite taxa de stat la depunerea apelului pentru fiecare cerere de apel.

Mai mult decât atât, Colegiul apreciază critic, dovada achitării taxei de stat - ordin de încasare a numerarului nr. GDMT-3100 din 13 septembrie 2016, prezentat de Cartoflea Sergiu în confirmarea achitării taxei de stat în sumă de 517,30 lei, întrucât

din conținutul acestuia rezultă că sumă de 517,30 lei a fost încasată de la dânsul personal, fără a fi prezentat careva împuterniciri acordate de Cartoflea Valentina, Cartoflea Ilinca și Cartoflea Iancu în acest sens și respectiv nu este de înțeles pentru cine a fost efectuată această plată și cu care scop, ori Cartoflea Sergiu nu a depus cererea de apel (f. d. 80).

De altfel, nu pot fi reținute nici argumentele recurentului Cartoflea Sergiu precum că la data de 13 septembrie 2016, a semnat recipisa pentru ședința din 25 octombrie 2016, ora 12.00, iar după ce s-a prezentat în instanță la data și ora stabilită a aflat că ședința a avut loc la ora 11.00 și nu a fost înștiințat despre schimbarea orei ședinței, or după cum rezultă din procesul-verbal al ședinței instanței de apel din 25 octombrie 2016, ședința a fost deschisă la ora 11.55, la care Cartoflea Sergiu nu s-a prezentat, în circumstanțele în care acesta nu a fost înștiințat prin citație invocată (f. d. 84), dar prin recipisa contra semnătură pentru data de 25 octombrie 2016, ora 12.00 (f. d. 81).

În asemenea împrejurări Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată drept temeinică soluția instanței de apel cu privire la restituirea cererilor de apel, deoarece apelanții Cartoflea Valentina, Cartoflea Ilinca și Cartoflea Iancu nu a înlăturat neajunsurile stabilite de instanța de apel prin încheierea din 09 iunie 2016 și nu au indica motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelurile și fără a anexa dovada de plată a taxei de stat pentru depunerea cererilor de apel, circumstanțe ce atrag consecințele dispozițiilor art. 369 alin. (1) lit. a) CPC.

În astfel de circumstanțe, nu s-au stabilit încălcări a normelor procesuale la emiterea încheierii, prin urmare, nefiind lezat nici dreptul recurenților la un proces echitabil, garantat de art. 6 § 1 al CEDO.

Față de cele ce preced și având în vedere că toate criticile formulate în recursuri sunt nejustificate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile declarate de către Cartoflea Ilinca, Cartoflea Valentina și Cartoflea Sergiu urmează a fi respinse cu menținerea încheierii instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se resping recursurile declarate de către Cartoflea Ilinca, Cartoflea Valentina și Cartoflea Sergiu.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 25 octombrie 2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Societății pe Acțiuni „Moldovagaz” împotriva lui Cartoflea Sergiu, Cartoflea Valentina, Cartoflea Ilinca și Cartoflea Iancu cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Iuliana Oprea

Ion Druță